ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobce: **D. J.**, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy, odbor sociální péče a zdravotnictví,** se sídlem Charvátova 9, Praha 1, zast. Mgr. Tomášem Zlesákem, advokátem, se sídlem Revoluční 1, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 10. 2009, č. j. 1 Cad 141/2008 - 33,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 13. 10. 2008, č. j. MHMP 333483/08, bylo podle § 90 odst. 5 správního řádu zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno jím napadené rozhodnutí Úřadu městské části Praha 17, odboru sociálních věcí, ze dne 30. 4. 2008, č. j. 2055/2008/AAQ (dále též „prvoinstanční rozhodnutí"). Prvoinstančním rozhodnutím byl žalobci od 1. 5. 2008 snížen příspěvek na péči z 9000 Kč na 3000 Kč měsíčně s odůvodněním, že ten je osobou, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při péči o vlastní osobu a při zajištění soběstačnosti, a to v I. stupni - lehká závislost.

V odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobci od 1. 1. 2007 podle § 120 odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o sociálních službách"), náležel příspěvek na péči ve výši 9000 Kč měsíčně. Žalobce totiž byl ke dni nabytí účinnosti uvedeného zákona považován za dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči. Proto byl od

uvedeného data považován za osobu závislou na pomoci jiné osoby ve III. stupni - těžká závislost. Platnost posudku, jímž byl stěžovatel shledán dítětem dlouhodobě těžce zdravotně postiženým vyžadujícím mimořádnou péči, však skončila 31. 3. 2008. Žalovaný zdůraznil, že z tohoto důvodu dne 21. 1. 2008 proběhlo sociální šetření a byl vyžádán lékařský posudek Úřadu práce hl. m. Prahy. Jeho účelem bylo posouzení zdravotního stavu žalobce se stanovením stupně závislosti na pomoci jiné osoby. Podle závěrů uvedeného posudku ze dne 20. 3. 2008, je žalobce osobou, která se z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby v I. stupni - lehká závislost. Proto byl příspěvek na péči žalobci snížen. Žalovaný uvedl, že v řízení o odvolání si opatřil posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze ze dne 16. 9. 2008 (dále též „posudek posudkové komise"). Uvedeným posudkem byl posouzen žalobcův zdravotní stav s tím, že tento nebyl uznán závislou osobou na pomoci jiné fyzické osoby ve II. stupni - středně těžká závislost, nýbrž v I. stupni - lehká závislost. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu totiž žalobce jakožto osoba do 18 let věku nepotřebuje každodenní pomoc nebo dohled při více než 10 úkonech péče o vlastní potřebu a soběstačnosti, avšak potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při více než 5 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti. Na základě těchto závěrů žalovaný odvolání žalobce zamítl a jím napadené prvoinstanční rozhodnutí potvrdil.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 16. 10. 2009, č. j. 1 Cad 141/2008 - 33, zrušil pro vady řízení jak rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 10. 2008, č. j. MHMP 333483/08, tak i prvoinstanční rozhodnutí ze dne 30. 4. 2008, č. j. 2055/2008/AAQ, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Soud dospěl k závěru, že žalovaný rozhodoval na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Žalovaný sice správně vycházel z posudku posudkové komise, avšak tento posudek je zcela nedostatečný a nepřezkoumatelný. Nelze zjistit, jakým způsobem posudková komise dospěla k závěru, že žalobce není osobou závislou na pomoci jiné osoby ve II. stupni - středně těžká závislost, neboť posudek neobsahuje jediný odkaz na hodnocené podklady. Z posudku musí být podle soudu zřejmé, z čeho posudková komise vycházela a jak hodnotila shromážděné podklady. Tak tomu však nebylo. Úkolem žalovaného bylo zejména posoudit, zda posudková komise zasedala v řádném složení, zda posudek obsahuje podrobné odůvodnění hodnocení míry závislosti žalobce na pomoci jiné osoby podle § 8 a násl. zákona o sociálních službách a to, zda posudková komise měla pro toto posouzení dostatek podkladů. Pochybení shledal soud i v rámci řízení před správním orgánem prvního stupně. Posudková lékařka podle soudu totiž pouze přepsala výsledek sociálního šetření. Vzhledem k tomu, že ve spise není založen nález ošetřujícího lékaře, byl porušen § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách. Přitom i posudková komise měla nález ošetřujícího lékaře ve svém posudku zhodnotit. Soud uzavřel, že správní orgány postupovaly v rozporu se zákonem o sociálních službách a nedostatečně zjistily skutkový stav pro vyhodnocení stupně závislosti žalobce na pomoci jiné fyzické osoby. Proto obě rozhodnutí správních orgánů zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V této souvislosti městský soud upozornil na matkou žalobce předloženou lékařskou zprávu Ambulance dětské psychiatrie Fakultní nemocnice v Praze – Motole ze dne 15. 10. 2008, podle něhož je žalobce dítětem, které potřebuje celodenní soustavnou péči jiné osoby.

Ve včas podané kasační stížnosti namítl žalovaný (dále též „stěžovatel"), že skutkový stav byl správními orgány zjištěn dostatečně. Na základě provedeného sociálního

šetření, včetně nálezu ošetřujícího lékaře, bylo v řízení u správního orgánu prvního stupně zjištěno, že žalobce je osobou, která se z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby v I. stupni - lehká závislost. Proto byl snížen příspěvek na péči. Stěžovatel v řízení o odvolání vycházel z posudku posudkové komise. Rovněž podle něj je žalobce osobou, která je závislá na pomoci jiné fyzické osoby v I. stupni - lehká závislost. Přitom zdůraznil skutečnost, že posudek posudkové komise dospěl ke shodným závěrům jako předchozí posudek lékařské posudkové služby úřadu práce. Vedle toho stěžovatel poukázal na to, že v odůvodnění rozhodnutí soud shledal pochybení Městského úřadu v Příbrami, ačkoliv tento orgán v tomto řízení nijak nepůsobil. Z toho stěžovatel dovozuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí soudu. Proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 10. 2009, č. j. 1 Cad 141/2008 - 33, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatel nezmínil žádné konkrétní důvody pro podporu svých tvrzení. Zdůraznil, že ačkoliv se rozhodnutí soudu nesprávně zmiňuje o Městském úřadě v Příbrami, jedná se toliko o písařskou chybu. Administrativní pochybení pak nemohlo založit nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí soudu. S ohledem na tyto skutečnosti žalobce navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Co se týče vlastní přípustnosti soudního přezkumu ve věcech rozhodnutí o příspěvku na péči, odkázat je třeba na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2010, č. j. 3 Ads 110/2009 - 49, dostupný na www.nssoud.cz. Podle něj není rozhodnutí o příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách vyloučeno ze soudního přezkumu. Na základě toho lze přistoupit k posouzení důvodnosti jednotlivých stížnostních námitek.

Stěžovatel předně uplatňuje jako důvod kasační stížnosti námitku odpovídající důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení lze podat kasační stížnost z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Stěžovatel důvodnost této námitky spatřuje v tom, že soud nesprávně přisuzuje pochybení Městskému úřadu v Příbrami, ačkoliv tento orgán v posuzovaném případě řízení nevedl.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu se však v tomto směru jedná toliko o písařskou chybu, která nemohla mít žádný vliv na jeho srozumitelnost či přezkoumatelnost napadeného rozsudku. Na jiných místech odůvodnění rozhodnutí soudu je navíc uveden správný název prvoinstančního orgánu, kterým byl Úřad městské části Praha 17. Jak dále vyplývá se správního spisu, byla tato písařská chyba, vyskytující se

toliko na č.l. 34 spisu, dne 6. 11. 2009 v originále rozhodnutí opravena. S ohledem na tyto skutečnosti neshledává Nejvyšší správní soudu tuto námitku důvodnou.

Stěžovatel dále uplatnil důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení lze podat kasační stížnost z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívající v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikována nesprávná právní norma, popřípadě je aplikována správná právní norma, která je však nesprávně vyložena. Stěžovatel důvodnost této námitky shledává ve skutečnosti, že správní orgány postupovaly na základě řádně zjištěného skutkového stavu, a proto závěry soudu jsou nesprávné.

Ani tuto námitku neshledává Nejvyšší správní soud důvodnou. V daném ohledu je třeba zdůraznit, že stěžovatel neuvádí žádné konkrétní skutečnosti, které by mohly vyvrátit závěry a hodnocení soudu prvního stupně, podle nichž skutkový stav nebyl dostatečně zjištěn a posudky posudkové komise a úřadu práce byly vadné a neúplné. Nad to Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že stěžovatel se v kasační stížnosti uchyluje k velmi formalistické a pozitivistické argumentaci. V jejím důsledku žádné pochybení v řízení před správními orgány nepřipouští, neboť správní orgány postupovaly podle zákona. V tom se však stěžovatel naprosto zásadním způsobem mýlí, neboť pomíjí obsahovou stránku věci.

Nejvyšší správní soud shledal, shodně se soudem prvního stupně, v obou posudcích, z nichž správní orgány v řízení vycházely, naprosto zásadní pochybení. Vzhledem k tomu, že role posudků je podle § 25 odst. 2 a 3 zákona o sociálních službách a § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zcela klíčovou a nezastupitelnou, je třeba věnovat jejich obsahu náležitou pozornost. Ohledně požadavků na posudky opatřované přímo v řízení o přiznání příspěvku na péči, včetně řízení o opravných prostředcích, odkazuje Nejvyšší správní soud na jeho ustálenou judikaturu. Podle jeho rozsudku ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 50/2009 - 63, dostupného na www.nssoud.cz, *„jakkoli příspěvek na péči ... sleduje jiný cíl, než tomu bylo v případě zvýšení důchodu pro bezmocnost (§ 70 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení), jistě nebylo úmyslem zákonodárce novou úpravou snížit procesní standard při posuzování míry závislosti na pomoci jiné fyzické osoby, jež je pro řízení o příspěvku na péči a řízení o zvýšení důchodu pro bezmocnost v zásadě totožná. Je proto povinností ... požadovat po posudkových komisích ...takové posudky, které budou na základě originální úvahy hodnotit a přezkoumávat předchozí posouzení stupně závislosti osoby na pomoci jiné fyzické osoby způsobem kvalitativně srovnatelným s praxí vžitou pro činnost totožných komisí při dřívějším hodnocení míry pomoci při životních úkonech v řízení o zvýšení důchodu pro bezmocnost.*“ Uvedené právní závěry se podle Nejvyšší správního soudu plně vztahují na nyní posuzovaný případ, resp. na nedostatky posudku posudkové komise a posudku úřadu práce. Nejvyšší správní soud se proto plně ztotožňuje s hodnocením a závěry soudu prvního stupně, na které pro jejich přiléhavost plně odkazuje.

Současně podle uvedeného judikátu *„§ 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, předpokládá, že při posuzování stupně závislosti osoby na pomoci jiné fyzické osoby bude úřad práce vycházet ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem ošetřujícího lékaře, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, případně z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku*

vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. Rozhodnutí ... o snížení příspěvku na péči opírající se pouze o výsledek sociálního šetření, který posudkový lékař převzal, aniž by ho jakkoli doplnil, trpí vadou ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy vychází ze skutkového stavu, které vyžaduje zásadní doplnění.“ Jak vyplývá z obsahu spisu, není v něm založen nález ošetřujícího lékaře žalobce. Tím byl porušen § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách. Z posudku úřadu práce přitom vyplývá, že posudkový lékař v něm mechanicky převzal závěry sociálního šetření ze dne 21. 1. 2008, přičemž z jiných podkladů zřejmě nevycházel a pokud ano, nejsou v něm uvedeny. Navíc uvedený posudek nevyhovuje základním kritériím přesvědčivosti a úplnosti. Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009 - 53, dostupného na www.nssoud.cz, *„posouzení stupně závislosti osoby pro účely rozhodování o příspěvku na péči v řízení v I. stupni i v řízení odvolacím musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách. Na výsledný lékařský posudek, který je v tomto řízení stěžejním důkazem, je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti. Nenaplnění těchto požadavků je vadou řízení před správním orgánem ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.*“

Obdobným pochybením je stižen posudek posudkové komise. Nejenom, že z něho není zřejmé, v jakém složení komise jednala, ale nejsou z něj zřejmé ani podklady, které komise měla (či neměla) k dispozici a jak s nimi při jejich hodnocení naložila. Ustanovení § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách přitom platí i pro odvolací řízení. I uvedený posudek posudkové komise tedy nedostál shora uvedeným požadavkům, a proto je na něho zapotřebí nahlížet jako na neúplný a nepřesvědčivý.

Nejvyšší správní soud považuje rozhodnutí žalovaného a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně za vydané na základě nedostatečně zjištěného stavu věci a stižené vadou řízení. V dalším řízení budou proto správní orgány vycházet z úplných a přesvědčivých posudků.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že důvody kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. nejsou dány, pročež kasační stížnost není důvodná. Z tohoto důvodu ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 120 a § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť stěžovatel nebyl ve věci úspěšný a žalobci takové náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. února 2010

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu